

Košický kraj je súčasťou celosvetového projektu 101 regiónov	2
Online, womanman.sk, 19. 5. 2025, 12:05	
Romantické vzťahy ako príležitosť na pozitívnu zmenu - Poznanie, vzdelávanie, veda	4
Online, stvr.sk, 20. 5. 2025, 9:39	
Slovákom chýba v krajine najmä ľudskosť, odkazuje prieskum pri príležitosti Európskeho týždňa verejného zdravia . 5	
Online, premiumnews.sk, 20. 5. 2025, 22:17	

Košický kraj je súčasťou celosvetového projektu 101 regiónov

19. 5. 2025, 12:05, Zdroj: womanman.sk, Autor: Klaudia Fiolová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 169 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 58 EUR

Košický kraj je súčasťou celosvetového projektu 101 regiónov

Košický kraj bol vybraný ako jeden zo 101 regiónov, kde má kompatibilne fungovať systém vzdelávania so záchranným zdravotným systémom a neurologickými pracoviskami. Cieľom projektu je zachrániť viac pacientov, ktorých postihne náhla cievna mozgová príhoda. Pri tejto diagnóze je rozhodujúcou veličinou čas, nakoľko šancu na liečbu majú pacienti len do štyri a pol hodiny. Aj preto je dôležité včas rozpoznať príznaky, zavolať prvú pomoc a byť čo najskôr v nemocnici, kde je pacientovi poskytnutá adekvátna zdravotná starostlivosť.

Práve košický región bol vybraný ako jeden zo 101 regiónov na svete, kde bude fungovať jednotný ekosystém, do ktorého budú zapojené školy, záchranky a aj nemocnice. Výsledkom tejto spolupráce bude viac zachránených ľudských životov, pacientov, ktorých postihne cievna mozgová príhoda.

Košická škola medzi svetovou špičkou

Systém vzdelávania o cievnej mozgovej príhode prebieha na Slovensku už päť rokov. Sú do neho zapojené aj školy z východého Slovenska. O tom, že ide o úspešné vzdelávanie, nad ktorým záštitu prevzalo aj Ministerstvo školstva a Ministerstvo zdravotníctva SR, svedčia aj výsledky, ktoré dosiahli žiaci na Požiarnickej ulici č. 3 v Košiciach. Škola sa zapojila do medzinárodnej vzdelávacej iniciatívy o cievnej mozgovej príhode FAST HEROES a vďaka úspešnému záverečnému testovaniu sa dostala do kategórie TOP 10 ocenených škôl z celého sveta za získané vedomosti v digitálnych kvízoch. Práve tu deti preukázali dobrú kvalitu vedomostí o tomto ochorení. Ocenenie im odovzdala prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN, prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostka Neurologickej kliniky UNLP v Košiciach. Počas slávnostného odovzdávania ocenenia žiakom z medicínskeho pohľadu vysvetlila príznaky cievnej mozgovej príhody. Iniciatívu FAST HEROES na školách osobne podporila aj Košická záchranná služba. Žiaci videli záchranárov priamo v akcii, keď pacientke, ktorá simulovala príznaky ochorenia bola privolaná záchranka cez simuláciu hovoru na tiesňovú linku. „Úspech liečby závisí od toho, ako rýchlo pacient príde do nemocnice, kde sú mu urobené komplexné vyšetrenia najmä CT či MR mozgu a nasadená liečba. Čas je v tomto kľúčový a preto je veľmi dôležité vzdelávať už deti na školách aké sú symptómy cievnej mozgovej príhody, kedy volať prvú pomoc, ako komunikovať s operátorom na tiesňovej linke. Toto všetko sú zručnosti, ktoré deti vďaka projektu FAST HEROES získavajú a som rada, že práve košická škola v týchto vedomostiach vyniká aj na svetovej úrovni,“ hovorí prof. Gdovinová.

„Práve vzdelávanie detí a mladých ľudí na školách zohráva kľúčovú úlohu pri zvyšovaní povedomia o cievnej mozgovej príhode v spoločnosti a v úzkej spolupráci so záchranármi a neurológmi má zlepšiť šance pacientov s mozgovou príhodou na ich návrat do plnohodnotného života,“ hovorí Ľubica Fidesová, ambasádorka projektu FAST HEROES.

Prepojenie škôl so záchrankami a nemocnicami

Nemenej dôležité je, aby v rámci jedného ekosystému správne fungovali aj záchranné zložky a priviezli pacienta s podozrením na cievnu mozgovú príhodu do najbližšej nemocnice, ktorá má voľnú jednotku intenzívnej starostlivosti a dostupné CT alebo MR prístroje. V rámci košického regiónu je niekoľko takýchto pracovísk, ktoré boli v minulosti ocenené ako pracoviská poskytujúce vysoký štandard liečby a starostlivosti o pacientov s cievnu mozgovou príhodou. Patrí medzi ne aj Neurologická klinika LF UPJŠ, ktorá sa hrdí najvyšším diamantovým ocenením.

Projekt 101 regiónov má za cieľ prepojiť vzdelávacie iniciatívy, záchranné zložky a nemocnice do jedného fungujúceho ekosystému tak, aby z neho benefitoval najmä pacient. Aj preto je projekt orientovaný propacientsky.

Vzdelávacia iniciatíva FAST HEROES a projekt 101 regiónov majú viesť k tomu, aby sa Slovensko v oblasti cievnych mozgových príhod a najmä vo vybranom košickom regióne stalo ukázkovým modelovým príkladom funkčného ekosystému, vďaka ktorému sa podarí zachrániť a vrátiť späť do života ešte viac pacientov po cievnej mozgovej príhode.

Slovensko patrí k európskym lídrom

Za posledných 10 rokov urobilo Slovensko v oblasti manažmentu pacientov s cievnu mozgovou príhodou významný pokrok. Výsledky ocenila aj Európska organizácia pre cievne mozgové príhody (ESO), ktorá každoročne v spolupráci s iniciatívou Angels, vyhodnocuje najlepšie nemocnice v liečbe cievnych mozgových príhod, kde sa okrem akútnej liečby vyhodnocujú aj také parametre ako sú vyšetrenia pacientov pri prijatí, skríning dysfágie, ale aj sekundárna prevencia, teda či pacienti odchádzajú z nemocnice so správne nastavenou liečbou, s cieľom minimalizovať riziko recidívy mŕtvice. Na základe týchto parametrov bolo v roku 2023 ocenených 38 zo 43 nemocníc, ktoré na Slovensku tvoria sieť iktových centier. Z toho 9 nemocníc získalo zlaté, 17 platinové a 12 najvyššie diamantové ocenenie. Treba povedať, že je to predovšetkým vďaka entuziazmu lekárov starajúcich sa o pacientov a aktivitám patientskej organizácie Sekunda pre život, ktorá sa v ostatnom období venuje najmä oblasti vzdelávania o symptómoch cievnej mozgovej príhody. Do projektu FAST HEROES sa zapojilo celkovo viac ako 1100 škôl a viac ako 72 000 žiakov, z toho viac ako 70 škôl z Košíc a blízkeho okolia. Aj na

základe týchto výsledkov možno konštatovať, že Slovensko patrí k európskym lídrom v oblasti manažmentu pacientov s cievnou mozgovou príhodou.

Pripravila: Ľubica Fidesová

Autor: Klaudia Fiolová

Romantické vzťahy ako príležitosť na pozitívnu zmenu - Poznanie, vzdelávanie, veda

20. 5. 2025, 9:39, Zdroj: reginazapad.rtvs.sk, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Autor: Mária Babinská, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 37 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 EUR

Romantické vzťahy ako príležitosť na pozitívnu zmenu - Poznanie, vzdelávanie, veda

Romantické vzťahy ako príležitosť na pozitívnu zmenu

20. 05. 2025 09:39 | Poznanie, vzdelávanie, veda

Facebook Instagram

Máme máj, tento mesiac symbolizuje zmenu či nové začiatky spojené s láskou a rodinou. Podľa poznatkov psychológie, k pozitívnym zmenám u ľudí dochádza často vďaka ich partnerským vzťahom. Tím odborníkov zo Slovenskej akadémie vied a **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** zrealizoval výskum. Údaje sa zbierali počas troch mesiacov na prelome minulého a tohto roka, bol to online dotazník. Zapojilo sa 1300 respondentov z celého Slovenska. Pýtali sa ľudí aký typ vzťahu majú, koľko rokov sú spolu, čo sa naučili zo svojich vzťahov. 2 tretiny boli mladí dospelí, vo veku od 18 do 30 a ostatní nad 30 rokov. Mária Babinská oslovila vedúcu projektu Nikolu Kallovú z Ústavu výskumu sociálnej komunikácie SAV.

Romantické vzťahy ako príležitosť na pozitívnu zmenu Máte problém s prehrávaním? Nahláste nám chybu v prehrávači.

Projekt Učenie sa z romantických vzťahov sa realizoval v rámci finančného grantu VEGA.

Autorka: Mária Babinská

Rádio Regina Západ 08:13 - Seriál Rádia Regina Západ

Rozhlas

Autor: Mária Babinská

Slovákom chýba v krajine najmä ľudskosť, odkazuje prieskum pri príležitosti Európskeho týždňa verejného zdravia

20. 5. 2025, 22:17, Zdroj: premiumnews.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 195 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 62 EUR

Slovákom chýba v krajine najmä ľudskosť, odkazuje prieskum pri príležitosti Európskeho týždňa verejného zdravia

20/05/2025

Napriek tomu, že veľká časť obyvateľstva deklaruje, že sa cíti šťastne a spokojne, prieskum odhalil prekvapivý paradox – až 70 % Slovákov hovorí, že v našej spoločnosti sa vytráca ľudskosť. Ako najväčšiu hrozbu pre svoju psychickú pohodu vnímajú obyvatelia ekonomický tlak a politickú situáciu, pričom polovica obyvateľov sa cíti vyčerpane. V reakcii na tieto zistenia predstavujú odborníci počas Európskeho týždňa verejného zdravia posilnenú iniciatívu Stromy prianí. Projekt má ambíciu vnášať ľudskosť do každodenného života prostredníctvom zapojenia širokej verejnosti, zamestnávateľov, škôl aj verejných inštitúcií, a tak kultivovať atmosféru vzájomnej podpory tam, kde to ľudia najviac potrebujú.

Ekonomické tlaky a politická situácia najviac ohrozujú našu psychickú pohodu

Prieskum agentúry MNFORCE realizovaný pri príležitosti Európskeho týždňa verejného zdravia ukázal, že medzi hlavné faktory, ktoré negatívne vplyvajú na duševné zdravie Slovákov, patrí ekonomická situácia a inflácia, ktoré za najviac ohrozujúce označilo až 48,5 % respondentov. Nasleduje politická situácia na Slovensku (34,4 %) a vojnové konflikty (24,4 %). Tieto výsledky naznačujú, že Slováci vnímajú ako najväčšie hrozby konkrétne, každodenné problémy, nie globálne či dlhodobé výzvy.

„Napriek tomu, že 63,2 % ľudí hodnotí svoje duševné zdravie ako dobré alebo výborné, nemôžeme ignorovať fakt, že až pätina Slovákov uvádza zhoršenie svojho duševného zdravia v porovnaní s minulým rokom. Zároveň je znepokojujúce, že mladí ľudia do 29 rokov výrazne častejšie pociťujú depresívne pocity a pocity nedostatku kontroly nad vlastným životom,“ uvádza MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD. z Ústavu sociálnej a behaviorálnej medicíny Lekárskej fakulty **UPJŠ** a Slovenskej asociácie verejného zdravia.

„Ľudia často nevedia, čo to vlastne znamená mať dobré duševné zdravie, a nevedia identifikovať signály, že sa ich duša nemá dobre. Môžu pociťovať vyčerpanie, stres či smútok, ale nepovažujú to za niečo, čo si vyžaduje pozornosť a tieto pocity vnímajú ako bežnú súčasť života. Práve preto je stále mimoriadne dôležité vzdelávanie o tejto téme – aby ľudia dokázali rozpoznať varovné signály včas a vedeli, ako o svoje duševné zdravie aktívne dbať. V tomto ohľade majú nezastupiteľnú úlohu nielen zdravotnícke zariadenia, ale aj školy, zamestnávatelia a konkrétne iniciatívy,“ vysvetľuje doc. MUDr. Lubomíra Izáková, PhD., prednostka Psychiatrickej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a spoluzakladateľka OZ Cesta k mentálnemu zdraviu.

Stromy prianí: rok úspešného budovania ľudskosti

Výsledky prieskumu ukazujú, že až 70,3 % Slovákov súhlasí s tvrdením, že v našej krajine sa vytráca ľudskosť a vzájomná podpora. „Tento údaj svedčí o tom, že potrebujeme viac než len diskusiu o duševnom zdraví. Potrebujeme konkrétne iniciatívy, ktoré podporia medziľudské vzťahy, pomôžu budovať atmosféru vzájomnej podpory a spolupatričnosti,“ komentuje Katreniaková.

Odpoveďou na potrebu väčšej osvetly a nástrojov podpory duševného zdravia je projekt Stromy prianí, ktorý oslavuje rok svojho úspešného fungovania vo verejnom priestore. Tento jedinečný projekt priniesol tému duševného zdravia na verejné priestranstvá a vytvoril prostredie, kde ľudia môžu nájsť podporu, porozumenie a zároveň poskytnúť pomoc tým, ktorí ju potrebujú. Za toto obdobie na Slovensku „vyrástlo“ viac ako 20 stromov prianí a neustále pribúdajú ďalšie.

„Teší nás, že sa projekt stretol s tak pozitívnym ohlasom. Stromy prianí sa objavili v obchodných centrách, na školách, univerzitách, vo firmách aj na úradoch, čo dokazuje, že medziľudská podpora má v spoločnosti stále pevné miesto. V čase, keď 51,2 % ľudí uvádza, že sledovanie aktuálneho diania v médiách negatívne ovplyvňuje ich náladu a psychické prežívanie, sú tieto malé prejavy ľudskosti mimoriadne dôležité,“ vysvetľuje Izáková.

Podpora duševného zdravia na pracovisku má svoje rezervy

„Je veľmi dôležité, že v situácii, keď takmer 67% zamestnaných respondentov uvádza, že v práci nemajú k dispozícii žiadne benefity zamerané na duševné zdravie, práve zamestnávatelia patria medzi prvých ambasádorov projektu Stromy prianí. Na svojich pracoviskách tému duševného zdravia svojich zamestnancov aktívne riešia – organizujú workshopy, diskusie, vzdelávanie, tvoria podcasty a poskytujú odbornú pomoc. Je to dôležitý signál pre zamestnancov a zároveň inšpiratívny príklad pre ostatných zamestnávateľov,“ dopĺňa Izáková.

Projekt úspešne implementovali do svojho pracovného prostredia napríklad aj spoločnosti Henkel Slovensko, Schaeffler, ale aj mnohí zamestnávatelia verejného sektora ako Úrad vlády, Ministerstvo zdravotníctva, Úrad Žilinského samosprávneho kraja či Mestský úrad v Banskej Bystrici.

„Podľa ankety, ktorú sme realizovali, sa väčšina našich kolegov má dobre, no niektorí bojujú so stresom, vyčerpaním alebo frustráciou. Žijeme v náročnej dobe, ktorá znamená pre zamestnancov väčší objem povinností, na aký boli zvyknutí kedysi. To sa často odzrkadľuje aj na celkovej klíme na mestskom úrade, a pritom často jediné, čo potrebujeme, je milé a povzbudivé slovo. Preto sme sa aj my rozhodli implementovať Strom prianí, na ktorom môžu zanechať povzbudivé odkazy a pozitívne posolstvá pre druhých. Starostlivosť o duševné zdravie a pracovnú pohodu je dlhodobý proces, ale aj Strom prianí môže prispieť k zlepšeniu atmosféry na pracovisku a posilneniu pocitu spolupatričnosti medzi kolegami. V rámci mestského úradu nám dochádza ku generačnej obmene, preto to aj pre nových mladých ľudí, ktorí k nám prichádzajú, môže byť signál, že nám na duševnej pohode všetkých zamestnancov v pracovnom prostredí záleží,“ hovorí Mgr. Zdenka Marhefková, PhD. z Mestského úradu Banská Bystrica.

Hovoriť o duševnom zdraví je prvým krokom, no na skutočnú zmenu potrebujeme aktívne zapojenie ľudskosti do našich každodenných životov. „Práve v obdobiach vyčerpania, stresu a spoločenských výziev si potrebujeme pripomínať, že medziľudská podpora a porozumenie sú základom odolnej a zdravej spoločnosti. Preto projekt Stromy prianí pokračuje a vyzýva ďalších zamestnávateľov, ale aj iné verejné inštitúcie a všetkých ľudí, aby sa zapojili. Pripravujeme digitálnu časť projektu, aby sa mohol zapojiť naozaj každý aj vo svojich domácnostiach, školách či komunitách,“ uzatvára Izáková.

PR: Dominika Begáňová

redakcia PremiumNews

Autor: Premium News